

Κώστας Ρουσιάς: Οι κατασκευές έπιασαν πάτο και το κράτος δεν κάνει τίποτε Έσοδα στο κράτος δεν φέρνει μόνο η παραλία

Η κατασκευαστική βιομηχανία συνεχίζει να διολισθαίνει ανησυχητικά και ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου-ΟΣΕΟΚ, Κώστας Ρουσιάς, στέλνει μήνυμα στην Κυβέρνηση να δραστηριοποιηθεί εντατικότερα προωθώντας ώριμα έργα αξίας €200 εκατ. και αξιοποιώντας αποτελεσματικότερα τα συγχρηματοδοτούμενα. Ο πρόεδρος των εργολάβων καλεί την Κυβέρνηση να μειώσει στο 5% τον ΦΠΑ για όλες τις κατασκευές ως ένα κίνητρο για να κινηθεί ο κλάδος. Συνάμα, προτείνει τη δημιουργία Υφυπουργείου Ανάπτυξης που θα έχει το γενικό πρόσταγμα για την προώθηση και υλοποίηση έργων.

Γράφει: Αντωνία Λαμπράκη

- Η κατασκευαστική βιομηχανία διολισθαίνει, φαίνεται να μην έχει πιάσει πάτο.

Με αφετηρία το 2008 η βιομηχανία καταγράφει καθοδική πορεία και το 2013 σημειώθηκε νέο μεγαλύτερο άλμα υποχώρησης που συνεχίζεται. Από τα στοιχεία της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου-ΟΣΕΟΚ, στις πωλήσεις συμβολαίων για κατασκευαστικά έργα, από το 2013 μέχρι το 2014, παρατηρείται μείωση της τάξης του 31% που δηλώνει την πίεση που υφίσταται η οικοδομική. Οι

πωλήσεις συμβολαίων το 2012 ήταν αξίας €187 εκατ. και το 2013 υπήρξε δραματική υποχώρηση στα €92 εκατ., δηλαδή σημειώνεται πτώση της τάξης του 50,31%. Η φθίνουσα πορεία συνεχίζεται και φέτος και αγγίζει το 70%. Καθώς μειώνονται οι πωλήσεις συμβολαίων ο τερματισμός εργασιών από εργοληπτικές εταιρείες είναι σχεδόν καθημερινός. Από τα στοιχεία του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών προκύπτει ότι από τις 2.800 εργολάβους ανανέωσαν την άδειά τους μόνο οι 2.080 και αυτοί δεν είναι κατ' ανάγκην ενεργοί. Απλώς ανανεώνουν την άδεια για να έχουν το δικαίωμα συμμετοχής σε διαγωνισμούς. Υπολογίζουμε ότι κάθε εργολάβος που μαζεύει τις σκαλωσιές του επηρεάζονται 11 εργαζόμενοι (μέσος όρος εργοδοτούμενων) δηλαδή 11 οικογένειες με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις.

- Η Κυβέρνηση έτεινε ευήκοον ους στα προβλήματά σας;

Έχουμε παράπονα από την Κυβέρνηση. Αναμέναμε περισσότερη θετική προσέγγιση στις εισηγήσεις που υποβάλαμε και ταχύτητα στη λήψη και υλοποίηση αποφάσεων. Η κατασκευαστική βιομηχανία διαχρονικά διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του τόπου και πρέπει να στηριχθεί ουσιαστικότερα. Κερδοφόρα δεν είναι μόνο η παραλία, και η ενδοχώρα μπορεί να καταστεί με δελεαστικά κίνητρα. Δεν είναι θέμα αντιπαράθεσης με τους ξενοδόχους, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι αυτή η ομάδα επιχειρηματιών διαχρονικά τυγχάνει κρατικής στήριξης. Και είναι καλά γνωστό, ότι πολλές ξενοδοχειακές μονάδες έχουν κατασκευαστεί από μη αδειούχο προσωπικό και από μη αδειούχους εργολάβους. Πήγαμε στο Προεδρικό με εισηγήσεις προς στήριξη της κατασκευαστικής βιομηχανίας, αλλά παρά τις υποσχέσεις τίποτα δεν έγινε. Η Κυβέρνηση δεν έθεσε στις προτεραιότητές της την ανάγκη αναστροφής της φθίνουσας πορείας της οικοδομικής. Δύο φορές ζητήσαμε συνάντηση από τον υπουργό Οικονομικών, είμαστε ακόμη στο περίμενε. Μήπως πρέπει να πάμε με τα φορτηγά και τους εργοδοτούμενούς μας έξω από το Προεδρικό; Είναι απλό, μια οικονομία δεν νοείται να στηρίζεται αποκλειστικά στον ευάλωτο τουρισμό και να περιμένει επενδυτές.

- Πόσα δημόσια έργα είναι σε εξέλιξη;

Η κατασκευή δημοσίων έργων έχει σχεδόν μηδενιστεί. Έργα αξίας €200 εκατ. έχουν προσφοροδοτηθεί, πλην όμως, είναι άξιο απορίας, δεν έχουν κατακυρωθεί και αυτό μας ανησυχεί. Η Κυβέρνηση πρέπει να κινηθεί με μεγαλύτερη ταχύτητα στην προώθηση ώριμων έργων για εκτέλεση.

- Όμως και η ιδιωτική πρωτοβουλία πρέπει να δραστηριοποιηθεί...

Ένας ιδιώτης, εργολάβος ή νοικοκυριό, για να κτίσει πρέπει να έχει κίνητρο. Και σήμερα η κατάσταση είναι τόσο ρευστή που ουδείς τολμά να πάρει το ρίσκο. Η Κυβέρνηση δεν

έδωσε κίνητρα στα νοικοκυριά και τον επιχειρηματία (αύξηση συντελεστή σε συγκεκριμένες περιοχές, μείωση ΦΠΑ με ημερομηνία λήξης κατασκευής κ.λπ.) για να δελεάσει. Ακριβώς επειδή υπάρχει αυτή η απροθυμία, επαναλαμβάνω την πρόταση της ΟΣΕΟΚ για μείωση του ΦΠΑ στο 5% με ημερομηνία λήξης για την όποια κατασκευή, ώστε τα νοικοκυριά και οι επιχειρηματίες να ενθαρρυνθούν. Ας αρχίσουμε από τα μικρά, τα νοικοκυριά να αποφασίσουν την ανέγερση μιας κατοικίας. Ίσως, να αναμένουν περαιτέρω μείωση της τιμής, αλλά η εκτίμησή μου είναι ότι πλέον τα περιθώρια έχουν εξαντληθεί. Οι τιμές έφτασαν στον πάτο, το εργατικό κόστος είναι δεδομένο, τα περισσότερα υλικά είναι εισαγόμενα, δεν βλέπω πώς μπορεί να υπάρξει περαιτέρω μείωση. Αλλά ακόμη και αν υπάρξει θα συνοδεύεται με έκπτωση στην ποιότητα της κατασκευής.

- Ποια άλλα μέτρα προτείνετε για τόνωση της βιομηχανίας;

Για την ΟΣΕΟΚ είναι ζήτημα πρωταρχικής σημασίας η αποτελεσματική αξιοποίηση των κονδυλίων για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Δεν έχουμε την πολυτέλεια στις παρούσες οικονομικές συνθήκες να χαθεί ούτε ένα ευρώ. Η Κύπρος δικαιούται €890 εκατ. (δεν αφορούν μόνο την οικοδομική), για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και μέχρι τέλος του 2013 απορρόφησε μόνο τα €370 εκατ. Η χώρα μας εξασφάλισε παράταση ως το 2015, αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για την κατακύρωση ενός έργου, νομίζω ότι τα χρονικά περιθώρια είναι στενά. Το έχω πει πολλές φορές, υπάρχουν ώριμα έργα που πρέπει να προωθήσει η Κυβέρνηση μέσω των συγχρηματοδοτούμενων κονδυλίων, που σε ποσοστό 95% καλύπτονται από την Ευρώπη και η επιβάρυνση του κράτους είναι μόνο 5%.

Επίσης, η Κυβέρνηση θα μπορούσε να θέσει στις προτεραιότητές της την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης. Η ευρωπαϊκή Οδηγία ορίζει ότι το κράτος έχει υποχρέωση να καλύψει τα δικά του κτήρια με έργα ενεργειακής απόδοσης. Πρόκειται για έργα που μπορούν να αρχίσουν αύριο και θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας για επιστημονικό και άλλο προσωπικό.

Γενικά διαπιστώνω καθυστέρηση και χρονοβόρες διαδικασίες στην υλοποίηση αποφάσεων και έργων από μέρους της Κυβέρνησης. Πιστεύω ότι θα ήταν χρήσιμο να δημιουργηθεί θέση υφυπουργού Ανάπτυξης, ο οποίος θα χειρίζεται το κεφάλαιο της ανάπτυξης και θα έχει πολιτικό κόστος από τη μη προώθηση των αποφάσεων. Επιπλέον, δεν θα μπορούν οι πολιτικοί να κρύβονται πίσω από την όποια διεύθυνση της δημόσιας υπηρεσίας. Δεν θα έχει δικαιολογία γιατί η Πολεοδομία ή ένας δήμος δεν προχώρησε κάποιο έργο. Ο υφυπουργός Ανάπτυξης θα είναι υπόλογος.

Είναι γεγονός ότι πολλές εταιρείες, μικρομεσαίες και μεγάλες, αναζητούν ευκαιρίες εκτός, όπως στη Σαουδική Αραβία, στο Ιράκ, στα Αραβικά Εμιράτα, στη Ρωσία, που

είναι μια νέα αγορά όπως και στο Αζερμπαϊτζάν. Αναλαμβάνουν μεγάλα σχέδια, ως επί το πλείστον οικιστικά συγκροτήματα.

- Αυτές εργοδοτούν Κύπριους;

Μιλούμε για περιορισμένο αριθμό επιστημονικού προσωπικού και επιστατών. Για τις οικοδομικές εργασίες υπάρχει φθηνότερο των Κυπρίων εργατικό δυναμικό στις εκεί χώρες.

Να αναλάβουμε έργα στην πράσινη γραμμή

- Ποιοι οι στόχοι της συνεργασίας της ΟΣΕΟΚ με τον αντίστοιχο Τ/κ φορέα;

Κοινό όραμα Ε/κ και Τ/κ εργολάβων είναι η οικοδόμηση του μέλλοντος του τόπου μας. Ως Κύπριοι δεσμευόμαστε να εργαστούμε για επίλυση του Κυπριακού και επανένωση. Πάνω στην ίδια σκαλωσιά ο ιδρώτας αλμυρίζει και των δύο, Ε/κ και Τ/κ. Στη δική μου αντίληψη η οικοδόμηση των μέτρων εμπιστοσύνης μπορεί να είναι διά μέσου και των κατασκευών. Πιστεύω ότι με την επίλυση του Κυπριακού θα ήταν προς όφελος και των δύο κοινοτήτων να υπάρξει ένα μεταβατικό στάδιο ώστε τα έργα ανοικοδόμησης να αναλαμβάνονται από κοινοπραξίες Ε/κ και Τ/κ εργοληπτικών εταιρειών. Αλλά και τώρα είναι εφικτό να δρομολογηθούν έργα, όπως η διάνοιξη της Πράσινης Γραμμής και της Ερμού. Εκεί βρίσκονται κτήρια θαυμάσιας αρχιτεκτονικής τα οποία απειλούνται με κατάρρευση. Δεν νοείται να υπάρχει δίπλα μας τόση δουλειά και συνάμα τόση ανεργία. Είναι και η ανοικοδόμηση της πόλης της Αμμοχώστου που μπορεί να δρομολογηθεί υπό την επίβλεψη των Ηνωμένων Εθνών, με χρηματοδότηση από την Ευρώπη, ίσως και την Αμερική, ως έμπρακτη έκφραση υποστήριξης των προσπαθειών επίλυσης του Κυπριακού. Υπάρχει ευρύ πεδίο για οικοδομική ανάπτυξη και όχι μόνο. Είναι θέμα πολιτικής βούλησης και αποφάσεων και από τις δύο πλευρές.

<http://www.philenews.com/el-gr/oikonomia-anthropoi/158/206039/kostas-rousias-oi-kataskeves-epiasan-pato-kai-to-kratos-den-kanei-tipote>

Τρίτη, 24 Ιουνίου 2014